

Sygn. akt IV CSK 505/17

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa R.M.
przeciwko „Z” Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w O.
o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 11 kwietnia 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w B.
z dnia 26 maja 2017 r., sygn. akt I ACa [...] /16,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny w B. oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 13 czerwca 2016 r, którym zostało oddalone jego powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego będącego aktem notarialnym z dnia 14 października 2014 r. zaopatrzonym w klauzulę wykonalności postanowieniami Sądu Rejonowego w S. z dnia 29 czerwca 2015 r., z dnia 22 czerwca 2015 r. i z dnia 17 lipca 2015 r.

Powód w skardze kasacyjnej powołał podstawę przewidzianą w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazał przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączył z potrzebą udzielenia odpowiedzi na pytania:

- czy w sytuacji przystąpienia do długu osoby trzeciej poręczenie udzielone osobie trzeciej przez dłużnika i poddanie się egzekucji w akcie notarialnym na podstawie art. 777 § 1 pkt 4 k.p.c. jest ważne i skuteczne;

- czy postępowanie wierzyciela, który posiada odrębne tytuły egzekucyjne, o jakich mowa w art. 777 § 1 pkt 4 k.p.c. przeciwko spółce osobowej i przeciwko wspólnikowi tej spółki, a następnie występuje w pierwszej kolejności o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko wspólnikowi narusza art. 778¹ k.p.c.;

- czy naruszenie konstytucyjnej zasady dwuinstancyjności postępowania sądowego następuje także w sytuacji oceny prawnej roszczenia bez oparcia o właściwie ustaloną podstawę faktyczną konieczności czynienia po raz pierwszy ustaleń faktycznych przez sąd odwoławczy.

Na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wskazuje, w ocenie skarżącego, błędne zastosowanie art. 519 § 2 pkt 2 k.c., ponieważ Spółka „R” nie przejęła jego długu, a jedynie stała się współodpowiedzialną za ten dług.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymagania określa art. 398⁴ k.p.c., wskazując na jej cechy konstrukcyjne i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do

rozpoznania oraz jego uzasadnienia (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym.

Przedstawienie we wniosku przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. obliuguje skarżącego do sformułowania zagadnienia prawnego oraz przedstawienia odrębnej, pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01 OSNC 2002, Nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, niepubl.). Wymaga to przytoczenia argumentów pokazujących rozbieżność ocen prawnych lub możliwość dokonywania takich ocen w kontekście przepisów prawnych, w związku z którymi zagadnienie zostało sformułowane. Problematyka prawna powinna odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, natomiast nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Nie zostało wykazane, że podniesione kwestie budzą poważne wątpliwości i decydują o istotności - w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. - przedstawionego zagadnienia prawnego. Sformułowane przez skarżącego pytania nie zawierają rzeczywistego zagadnienia prawnego.

Pierwsze z nich oparte zostało na błędnym założeniu, że osoba trzecia, którą była spółka „R” przystąpiła do długu, podczas gdy, Sąd Apelacyjny stwierdził, że

doszło do przejęcia długu. Kwestie ważności oświadczenia powoda o udzieleniu poręczenia i poddaniu się egzekucji nie stanowią istotnego i nowego zagadnienia prawnego, zostały osadzone w okolicznościach tej sprawy, zmierzają zatem w istocie do kontroli zaskarżonego orzeczenia. Brak w nich elementu abstrakcyjnego o charakterze generalnym. Problematyka udzielania poręczenia i ważności złożonego przez poręczającego oświadczenia była przedmiotem wielu orzeczeń. Nie ma podstaw do uznania, że okoliczności sprawy skłaniają do ponownego jej podjęcia przez Sąd Najwyższy.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem i wiążącą uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07 (OSNC 2008, nr 6, poz. 55) sąd drugiej instancji jest uprawniony i zobowiązany do rozpoznania sprawy w granicach zaskarżenia, w oparciu o właściwą podstawę prawną, której zastosowanie jest uzasadnione ustalonym stanem faktycznym. Sąd ten może także uzupełniać zgromadzony materiał dowodowy, bez narażenia się na zarzut naruszenia zasady dwuinstancyjności zwłaszcza, gdy dotyczy to okoliczności znanych skarżącemu.

Problem realizacji tytułu egzekucyjnego nie podlega ocenie w postępowaniu kasacyjnym, a zatem pytanie trzecie należało uznać za bezprzedmiotowe. Nie ma podstaw do uznania, że zachodzi wskazana przyczyna wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dla wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymagane jest wykazanie przez skarżącego, drogą odrębnego wywodu, że bez wątpliwości doszło do uchybień i naruszeń przepisów prawa materialnego lub procesowego, które miały wpływ na treść orzeczenia albo jeśli podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają skargę. Spełniające te wymagania naruszenie przepisów prawa powinno mieć postać kwalifikowaną, dostrzegalną bez potrzeby wnikliwej analizy prawnej i zagłębiania się w szczegóły sprawy. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC z 2004 r., nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP z 2004 r. nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; 22 marca 2012 r.,

I PK 196/11 niepubl.; z dnia 7 września 2012 r., V CSK 529/11, niepubl.; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, niepubl.). Na takie rozumienie powołanej przesłanki nie wskazuje wniosek skarżącego. Analiza tej przyczyny wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jej uzasadnienia, w świetle podstaw skargi oraz motywów zaskarżonego wyroku nie prowadzi do uznania, że doszło do oczywistego i rażącego naruszenia prawa, w odniesieniu do art. 519 § 2 pkt 2 k.c. Skarżący nie przedstawił racji przemawiających za oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której przyczyny Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

jw

a.ł.